

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

נצבים

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ב
(תרגום חפשי)

יוצא לאור על ידי
„מכון לוי יצחק”
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה
שבעים וחמש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

לזכות

הרה"ת ר' דובער מאיר בן חי' לאה שיחי' בערגער
לרגל יום ההולדת שלו לאויוש"ט,
ביום כ"ג אלול ה'תשפ"ה
מרת שירה צפורה תחי' בערגער
לרגל יום ההולדת שלה לאויוש"ט,
ביום י"ט אלול ה'תשפ"ה

לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר
*

נדפס ע"י משפחתם שיחיו

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved One
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
To DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

נצבים

א. נאמר ב"לקוטי תורה"¹, והדברים מובאים ברשימת כ"ק מו"ח אדמו"ר לפ' נצבים תש"ז, שפ' נצבים נקראת תמיד בש"ק שלפני ראש-השנה. פעמים היא נקראת יחד עם פ' וילך, ופעמים נקראת פ' נצבים לחוד, ובכל אופן – פ' נצבים נקראת תמיד בשבת שלפני ראש השנה.

וטעם הדבר הוא:

כל שבת כוללת בקרבה את ימי השבוע שלאחריה וקשורה אליהם. לפיכך נקרא, בשבת שלפני ראש-השנה: "אתם נצבים היום", ו"היום" מוסב על ראש-השנה, "יומא דדינא רבא".

כשמגיע "היום", יום ראש-השנה, צריך להיות: "אתם נצבים כולכם", על כל הנשמות להתיצב "לפני ה' אלקיכם", וכל הנשמות במדה שוה: למן "ראשיכם שבטיכם" עד חוטב עציך ושואב מימך". לגבי "חוטב עציך" מסביר רש"י כי המדובר בכנענים, שבאו להתגייס, דוגמת הגבעונים בימי יהושע, ונתקבלו אך ורק בגלל השבועה² – וגם הם עולים לפני הוי' יחד עם שאר בני ישראל, באופן של "כולכם", "לאחדים כאחד".

משמעות ענין זה, של "כולכם כאחד", אינה מתבטאת רק בכך שאחד סובל את משנהו, למרות שהוא הראש והשני הוא איש פשוט – אלא אף, יתרה מזו, הם מקבלים זה מזה, ומשלימים זה את זה, כשם שבגוף האדם משלימים הראש והרגל זה את זה. כל אחד מהם – גם הראש וגם הרגל – אין לו שלמות בלעדי השני.

זו העבודה הנדרשת בראש השנה, "היום", וכדי שתהיה האפשרות לבצעה – נקרא בתורה בשבת שלפני ראש השנה: "אתם נצבים היום כולכם גו' ראשיכם שבטיכם גו' חוטב עציך. ושואב מימך", והקריאה בתורה מעניקה את הכוח להביא הדברים לידי פועל.

כדרך שמוסבר בתורת החסידות הטעם לכך שבראש השנה נאמרים פסוקי מלכיות וזכרונות ושופרות – לפי שע"י כך שמובאת הוכחה מן התורה שהקב"ה צריך להיות מלך ולזכור, ובמה – בשופר, ע"י כך נגרם שאכן הדבר נעשה בפועל.

ב. לאחר שנאמר: "אתם נצבים גו' מחוטב עציך עד שואב מימך" – נאמר עוד: "לעברך בברית הוי' אלקיך". כלומר: עבודה זו של "אתם נצבים... כולכם" מהוה הכנה "לעברך בברית", לכריתת הברית שבין הקב"ה לבני ישראל ביום ראש השנה.

בגשמיות אנו רואים ששני אוהבים נאמנים, שאהבתם מקורה בגורם מסוים, אם משום שאחד מכיר בסגולותיו של השני, או משום שהוא אוהב אותו כדי שהלה יאהבו ותצמח לו מכך טובה, הרי כשזה רואה בעצמו מגרעת מסוימת והוא חושש שמא ייגרש חברו בדבר ומתוך כך ייגרם רפיון באהבתם – כל שכן כשהמגרעת היא בענינים עיקריים והיא עלולה להביא לביטול האהבה לגמרי, או, אף, לגרום היפוכה של אהבה – הרי, כשאהבתם חזקה עדיין, נעשית ביניהם כריתת ברית, שהאהבה תתקיים לעד.

שכן תוכן הענין של כריתת ברית הוא למעלה מטעם ודעת, השנים מניחים את ההגיון בצד, וכורתים ביניהם ברית להתקשרות עצמותית, במדה ששום דבר שבעולם לא

(1) דברים מד, א.
(2) יהושע ט, טו.

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל

הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחות הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה".

מעין חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלת קהילות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים ה'תנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מא

ועוד והוא העיקר – שכן תהי' לנו בפו"מ, ויתירה מזה, שכבר היתה לנו, בלשון עבר, ובפרט ע"פ הפתגם הידוע של רבותינו נשיאינו ע"ד הפירסום דביאת המשיח בעיתונים¹, כפי שנתקיים בפועל ממש בתקופה האחרונה שנתפרסם כו"כ עיתונים בעולם כולו (ויש להוסיף ולפרסם עוד יותר) ש"הנה זה (המלך המשיח) בא"², ותיכף – כבר בא – בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים, ובגלוי לעיני כל באי עולם, ועאכו"כ "לעיני כל ישראל"³, ותיכף ומיד ממש.

(משיחות ש"פ נצבים תנש"א, יום ב' דר"ה, וש"פ וילך ו' תשרי תשנ"ב)

נצבים

לקוטי

שיחות

יחליש את האהבה, והיא תהיה לעד ולעולמי עולמים.

כך גם לגבי האהבה שבין הקב"ה לבין בני ישראל: כשמגיע ראש-השנה, שאז האהבה היא חזקה מאד, שכן עומדים אז אחרי עבודת חודש אלול המסירה את החטאים המעלימים על האהבה, נעשית אז כריתת ברית הדדית, בני ישראל מתקשרים אל הקב"ה בהתקשרות עצמותית שלמעלה מטעם ודעת, כך שכל דבר שבעולם לא יהיה מסוגל להחלישה.

לעורר את הקב"ה, כביכול, להתקשר עם נשמות ישראל למעלה מטעם ודעת – הרי זה ע"י עבודה של "כולכם כאחד", ההתמסרות שלמעלה מטעם ודעת (שכן על-פי השכל הרי אדם זה הוא "ראש" ואילו השני "שואב מים", ומה קשר ביניהם?). כדרך שמוסבר לגבי ענין "בכל מאדך", ע"י ה"מאד" שלך³, אף שהוא שלך בלבד, אתה "ממשיך" את ה"מאד" שבעצם.

ג. ברם, "כולכם כאחד" חייב להיות באמת. על האדם לדעת שאכן כך הוא המציאות: למרות שהוא חושב את עצמו לאחד מ"ראשיכם" ואת השני לאיש פשוט – הרי נוסף על כך שאי אפשר לדעת מיהו ה"ראש" ומיהו ה"רגל", שכן, לרוב, מעריך אדם את הזולת בדרגה פחותה ממה שהוא באמת ואת עצמו – יותר ממה שהוא באמת, הרי, מלבד זאת, אף אם המציאות היא אמנם כזאת שהוא הוא ה"ראש" – ישנו יתרון לרגל על הראש, בכך ששלמות הראש באה אך ורק ע"י הרגל, כאמור.

כך תובן העובדה שהגבעונים נעשו חוטבי עצים למשכן ולמקדש דוקא, לא כל בני ישראל היו במקדש, לא כולם דרו בירושלים.

(3) ראה תורה אור לט, ג.

שם היו רק אנשי מעמד, שלוחי כל ישראל. ואילו עבודתם של הגבעונים היתה במקדש. הטעם לכך הוא לפי שאמיתיות שלמות המעלה טמונה דוקא ברגל.

וזה הקשר של השבועה לדבר זה – השבועה שהיתה בשעת קבלת הגבעונים. שבועה – נעלית מטעם ודעת, ומגיעה לעצם הנפש⁴, ואילו עצם הנפש מתבטא דוקא ברגל.

ד. כשיהודי מתבונן שלפני התקיעות בראש השנה יבקש⁵: "יבחר לנו את נחלתנו, את גאון יעקב אשר אהב סלה", והרי משמעותו של "יבחר לנו" היא: "כך – ולא אחרת", וכשמתבונן שענין הבחירה בא דוקא מעצמותו יתברך, שכן רק הוא – עצמותו יתברך – נעלה מכל המדידות, נעלה מכל ההגבלות, חפשי, ומתבונן גם ב"אין ערוך" שלגבי עצמותו ית' ⁶, – "יותר משאין ערוך לעולם העשיה לגבי עולם האצילות – אין ערוך לעולם האצילות לגבי אין-סוף ב"ה" – כל יחס של "אין ערוך" שיתואר אינו מהווה כלל משל ליחס "אין ערוך" שבין הבורא לבין הנבראים – מעתה: כיצד מרהיב הוא עוז לבקש מעצמותו ית' "יבחר לנו"?

– כשאדם יתבונן בכך ויעריך את עצמו – לא ישאר לו פנאי להעריך את השני.

רבי הלל מפאריטש⁷ השתוקק לראות את אדמו"ר הזקן⁸, אך בכל פעם שהיה מגיע לעיר בה הופיע אדמו"ר הזקן – לא פגש אותו, משום שאדמו"ר הזקן כבר נסע משם. עלה, איפוא,

(4) ראה ספר קיצורים והערות לתניא עמוד מח ואילך.

(5) תהלים מז, ה.

(6) רמ"ק בספר אלימה הובא בפלח הרמון על הפרדס ש"ג פ"א.

(7) הרב ר' הלל הר' מאיר הלוי מאלסאון אב"ד באברויסק (תקנ"ה – יא מנ"א תרכ"ד). ראה אודותיו בספר פלח הרמון בראשית עמוד IV.

(8) ראה גם ליקוטי דיבורים תקכד, א.

ברעינונו להודרו ולהקדים, וששמע שאדמו"ר הוקן עומד להגיע למקום מסוים – נסע לשם עוד בטרם בא אדמו"ר הוקן. לא הסתפק בכך, שכן בראותו שתמיד מזדמנות מניעות שונות לראיתו את פני אדמו"ר הוקן – חשש שגם הפעם לא יניחוהו להכנס, והתחכם ובה אל הדירה בה עמד להתאכסן אדמו"ר הוקן, והתחבא תחת המטה.

רבי הלל הכין קושיא במסכת ערכין כדי לשאת ולתת בהלכה עם אדמו"ר הוקן. מיד עם הכנס אדמו"ר הוקן לחדר, עוד בטרם הספיק רבי הלל לצאת ממחבואו – שמע את אדמו"ר הוקן אומר בנגונו הידוע: "כשיש לאברך קושיא בערכין – עליו להעריך עצמו תחלה", ומיד התעלף רבי הלל. כשמצאורו ועוררוהו מעלפנו – כבר נסע אדמו"ר הוקן משם.

– שוב לא עלה ביד ר' הלל להיות אצל אדמו"ר הוקן. הוא היה נוסע אל אדמו"ר האמצעי ואל ה"צמח צדק", אבל אצל אדמו"ר הוקן היתה זו הפעם היחידה בה היה, וגם אז לא ראה אותו –

משמעותו של הספור בעבודת ה' – לגבינו ששמענו את הספור – היא:

הערכין הם ענין שאינו מבוסס על השכל. לפי ההלכה בערכין – יש, הרי, להתחשב בגיל ולא בסגולות בני האדם. כל האנשים בני גיל זהה הם בערך שווה. והרי, לכאורה, יש מקום לכך שאדם יקשה קושיא: "אני עסקתי כל שנותי בתורה ועבודה, בדברים שהקב"ה נהנה מהם, פמליא של מעלה נהנית מהם וגם על פי השכל האנושי ראויים הם להערכה, ואם כן יש ערך רב לשנותי – ואילו שנותיו של פלוני בחובו לריק וטוב לו שלא נברא⁹ – כיצד, איפוא, יתכן שלשנות שנינו יהיה ערך שווה?¹⁰" – על כך נאמר שכשיש למישהו קושיא בערכין

(9) ראה לקוטי תורה דברים כט, א.

– עליו להעריך עצמו (כדבעי) תחלה, וסרה הקושיא מאלה.

* * *

ה. לגבי חודש אלול יש – נוסף לראשי התיבות ה"כלליים"¹⁰ "אני לדודי ודודי לי" – גם מספר ראשי-תיבות "פרטיים" (ביחס לאופן של "אני לדודי"). כללית הם בשלשה מובנים, כנגד שלושת ה"קוים" של תורה, עבודה וגמילות חסדים: א) "אנה לידו ושמתי לך"¹¹ – כנגד קו התורה, כי דברי תורה קולטין הן¹², ב) "איש לרעהו ומתנות לאביונים"¹³ כנגד קו גמילות-חסדים (צדקה), ג) "ומל הוי' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך"¹⁴ – כנגד קו העבודה (תפלה ותשובה בכללה), כסיום הכתוב לאהבה גו', ומוסבר בקונטרס העבודה שעיקר עבודת התפלה היא האהבה (ולא היראה)¹⁵.

ענין התורה וענין העבודה הוסבר בהזדמנות אחרת.

לגבי ענין הצדקה בלתי מובן מדוע ראשי התיבות הם של "איש לרעהו" הדנות במשלוח מנות ולא בצדקה? כן בלתי מובן מדוע ראשי-התיבות הם של המלים האחרונות, איש לרעהו גו', ולא של "משלוח מנות"?

הביטוי הוא: "ומתנות לאביונים". ההבדל

(10) ראה לקו"ש ח"ד ע' 99 הערה 23.

(11) שם הערה 21.

(12) שם הערה 22.

(13) שם הערה 25.

(14) שם הערה 26.

(15) בפרטיות – מובן שתשובה למעלה מג' קורין הנ"ל, אבל בכללות – תשובה ענינה תשוב אל האלוקים, בקשת צרכיו של האדם (שמהעקרים בזה שיה' מכופר ומרוצה לפני ה' כו'), רוחניות הענין דקרבן עולה אשם חטאת וכו' – שכל זה הוא מתוכן ענין התפלה. שעל פי זה מובן שכשמדברים הענינים בפרטיות יש לחלק בין תפלה (אני לדודי ודודי לי) ותשובה (את לבבך ואת לבב) – וכדלעיל בליקוט פ' תבוא – מה שאין כן בהביאור בכללות.

מ.

דעם ענין הכי עיקרי – גאולה האמיתית והשלימה, תיכף ומיד ממש.

ובפרט אז עס זיינען שוין פאראן כמה סימנים אויף דעם – אָנהויבנ' דיק פון דברי חז"ל¹ כמה שנים ודורות לפני זה: "כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה", און כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו האָט מסביר געווען אז תשובה האָט מען שוין אויך אויפגעטאָן, און מ'שטייט שוין "הכן כולכם"², און מ'שטייט אזוי שוין אַ משך זמן.

(ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לאחר התרת נדרים, ער"ה תשנ"ב)

(1) סנהדרין צז, ב.

(2) ל' כ"ק מו"ח אדמו"ר במכתבו מכ"ו אדר"ר תרח"ץ – אגרות קודש שלו ח"ד ע' רעט. וראה "היום יום" ט"ו טבת.

הענין הכי עיקרי – גאולה האמיתית והשלימה, תיכף ומיד ממש.

ובפרט שישנם כבר כמה סימנים ע"ז – החל מדברי חז"ל¹ כמה שנים ודורות לפני זה: "כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה", וכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו הסביר שגם ענין התשובה נפעל כבר, ועומדים כבר "הכן כולכם"², ועומדים כך כבר משך זמן.

הוספה בשורת הגאולה

ב.

מ'זעט (בשנת נסים) ווי עס ווערן מקויים די סימנים אויף דעם אין חז"ל, כולל – דעם סימן וואָס שטייט אין ילקוט שמעוני¹ (וועלכע מ'האָט דערמאָנט לאחרונה כמה פעמים): „שנה שמלך המשיח נגלה בו כל מלכי האומות מתגרין זה בזה כו', מלך פרס מתגרה במלך ערבי והולך מלך ערבי לארם² ליטול עצה מהם כו', וכל האומות מתרעשים ומתבהלים כו', ואומר להם (הקב"ה לישראל) בני אל תתיראו כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם כו', אל תיראו הגיע זמן גאולתכם כו', [און דערנאָך איז ער ממשיך אין ילקוט:] בשעה שמלך המשיח בא עומד על גג בית המקדש והוא משמיע להם לישראל ואומר עניים הגיע זמן גאולתכם”.

(משיחת יום ד' פ' נצבים-וילך, כ"ב אלול תש"נ)

- (1) ישעי' רמז תצט. וכ"ה בפסיקתא רבתי פל"ז (פיסקא קומי אורי).
(2) ובפסיקתא שם: לאדום.

רואים (בשנת נסים) איך שמתקיימים הסימנים על זה בחז"ל, כולל – הסימן שמובא בילקוט שמעוני¹ (שהוזכר לאחרונה כמה פעמים): „שנה שמלך המשיח נגלה בו כל מלכי האומות מתגרין זה בזה כו', מלך פרס מתגרה במלך ערבי והולך מלך ערבי לארם² ליטול עצה מהם כו', וכל האומות מתרעשים ומתבהלים כו', ואומר להם (הקב"ה לישראל) בני אל תתיראו כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם כו', אל תיראו הגיע זמן גאולתכם כו' [ואח"כ ממשיך בילקוט:] בשעה שמלך המשיח בא עומד על גג בית המקדש והוא משמיע להם לישראל ואומר עניים הגיע זמן גאולתכם”.

לקוטי

נצבים

שיחות

בין עניים לבין אביונים הוא – שעני נקרא מי שאינו עשיר, ואף לא בינוני, אבל יש לו משהו, ואילו אביון נקרא, כפי שאומר רש"י¹⁶, „שתאב לכל דבר“, לכל דבר קל ערך, כיון שאין לו כלום¹⁷.

כן כולל הפירוש „תאב לכל דבר“ גם את הקצה השני: הוא תאב אף לדבר הגדול ביותר, משום שהיה רגיל לכך. אפילו סוס לרכוב עליו, וכדומה – מאחר שהוא תאב לכך ובלעדי זאת אינו מסוגל לבצע שליחותו בעולם – עליך לתת לו זאת¹⁸.

ברם, עלול אדם לחשוב שהוא הוא העשיר, וכשהוא נותן, דבר גדול או דבר קטן, לחברו האביון – נותן הוא משלו. כלפי כך באות בפסוק לפני המלים „ומתנות לאביונים“ – המלים „איש לרעהו“: המתנות לאביונים הם של איש לרעהו, המקבל הוא רעהו, ונמצא באותו מצב של הנותן. אין אחד צריך לשני, כיון שהנותן אינו נותן משלו, הוא רק מחזיר לו את מה שנמצא אצלו כפקדון, וכפתגם חסידים הראשונים¹⁹ (בימי אדמו"ר הזקן): „פרוסת הלחם הנמצאת ברשותי היא שלך כשלי“, והיו מקדימים מלת „שלך“. כמאמר רז"ל²⁰: „יותר מבעל-הבית, עושה עם העני – העני עושה עם בעל-הבית, ואמרו רז"ל²¹: נפשו של עני החיית – למחר בנך או בתך כו' ומציל אני אותם.

1. מאחר שהאדם מורכב מגוף ונשמה – יש גם בענין הצדקה – רוחניות. כשם שבצדקה בגשמיות ההלכה היא שכל 16 דברים טו, ד.
17 ויקרא רבה פרשה לד, ו. מדרש משלי כב.
18 כתובות טו, ב. רמב"ם הלכות מתנות עניים פרק ז הלכה ג.
19 היום יום, טו אייר.
20 ויקרא רבה פרשה לד, ת.
21 תנחומא משפטים טו, ילקוט משלי רמז תתקנט.

באחר שגשמיים אין הוא, הנותן לחברו, כי אם מייטיב בכך לעצמו, כנ"ל כך גם ברוחניות – ע"י כך שהוא משפיע לזולתו, הוא מקבל ממנו, כיון שאמיתיות השלמות היא אך ורק ע"י התכללות הראש והרגל, כאמור לעיל.

2. פעם דיבר כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" בנידון מעלת הצדקה, עד כמה גדול ערכו של סיוע ליהודי בפרנסה, ועד כמה עוזר הדבר בעבודת ה' לפתיחת המוח והלב לקבלת הגילויים מלמעלה.
והרבי ה"צמח צדק" סיפר²² לבנו – אדמו"ר מהר"ש – את שבדידיה הוה עובדא: כשנסעתי מדבורמיסליא לליובאוויטש הייתי שבע רצון מאד מן הקירוב הפנימי של הסבא – אדמו"ר הזקן – וקויתי שבבואי לליובאוויטש תהיה לי הזכות לראות את הסבא בפנים מאירות (במחזה), הדבר היה שנים רבות לאחר הסתלקותו של אדמו"ר הזקן. בינתיים התעוררו לי שאלות מספר בעניני נגלה ועניני חסידות וסדרתי את הענינים במחשבה.
בהגיעי לליובאוויטש הלכתי מיד למקום, שעליו סיפר לנו הסבא בדרך לליאדי, שלמד בבית הכנסת שעמד עליו. כפי שספרתי היה אז השטח פנוי, לאחר שריפה שהיתה אז.

(22) גיטין ז, רע"ב. רמב"ם הלכות מתנות עניים פרק ז הלכה ה' שולחן ערוך יורה דעה סימן רמח סעיף א.
(23) במדבר רבה יח, כב.
(24) ראה ספר השיחות קיץ ה'ת"ש עמוד 98.

כ"ק חותני אדמו"ר האמצעי סיפר על מקום זה, שלפני חמשים ושבע שנים עשה כ"ק רבנו הגדול את לויבאוויטש למקום מוכשר להנהלת חסידי חב"ד באריכות ימים ושנים וקיום נצחי עד ביאת משיח צדקנו.

מן העובדה שבבואי ללויבאוויטש מתעלם ממני הרבי – אומר הרבי ה"צמח צדק" – הייתי שבור מאד ונפילתי ברוחי. היתה לי הרגשה של נפילה, ח"ו, מאיגרא רמה לבירא עמיקתא. אני התכוננתי לקירוב פנימי ולבסוף היה לי ריחוק כזה. הצטערתי מאד, ופשפשתי במעשי: איזה דבר עלול היה לגרום ריחוק זה, כדי לחזור בתשובה, כדי לזכות לראות פני קדשו של הסבא ולשמוע עניני תורה ועבודה.

ביום רביעי, כ' אלול, הלך הרבי ה"צמח צדק" לבית הכנסת להתפלל. בדרכו פגש אחד מתושבי העיר בשם פנחס, שביקש ממנו הלוואת גמילות חסד בסך שלושה רובלים, כדי שיוכל לקנות מעט בשוק ולמכור ויהיה לו להוצאות השבת. הרבי ה"צמח צדק" אמר לו: שייכנס אליו הביתה לאחר התפלה ואז יתן לו.

בשעה שהרבי ה"צמח צדק" התכונן לתפלה, והניח טליתו על שכמו, נזכר ה"צמח צדק" בדברי ר' פנחס שהיום הוא יום-השוק, והרי השוק נפתח בבקר ובטח זקוק ר' פנחס מיד לכסף. הוריד ה"צמח צדק" את הטלית, הלך הביתה, לקח חמשה רובלים ומסרם לפנחס כדי שיוכל לסחור קמעא ולהשתכר.

כשחזר הרבי ה"צמח צדק" למנין ונטל ידיו מן הכיור כדי לעמוד בתפלה, התגלה אליו אדמו"ר הזקן, ופתר לו את ספיקותיו ופני קדשו אורו.

ח. רואים אנו, איפוא, מסיפור זה שהצדקה מועילה גם לרוחניות. ה"צמח צדק" עם כל סגולותיו, וביחוד הקירובים להם זכה

בתקופת הסתלקות אדמו"ר הזקן, כשהיה לבדו עם אדמו"ר הזקן,

– אדמו"ר האמצעי היה בקרמנטש, ר' חיים אברהם²⁵ היה אז חולה, ור' משה²⁶ נשאר בצדה השני של החזית ולא היה באפשרותו לבוא מחמת המלחמה –

והיו לו אז קירובים רבים מצד אדמו"ר הזקן. נוסף על כך עשה פעולות שונות לראות את אדמו"ר הזקן, אך כל זה לא הועיל.

אך כשפגש יהודי ברחוב, ולא בד' אמותיו של הצמח-צדק (כלומר, לא שהלה בא אל הצמח-צדק), כי אם בד' אמותיו שלו – של ר' פנחס – ולא כשאמר תהלים וכדומה, כי אם כשחשב על גמילות-חסד כדי שיוכל להשתכר משהו, ולשם כך עזב את הענין של תפלה, והתפלה – של הצמח-צדק, והרי תפלה היא "שעת מוחין דגדלות למעלה וגם למטה"²⁷, ובאגרת הקדש²⁸ מוסבר יתרון התפלה לגבי התורה – בכך שהתפלה מביאה לשינוי בגשמיות, רופא חולים ומברך השנים, ועל ידי כך שעזב זאת לשם עשיית טובה ליהודי בגשמיות – זכה לראות את אדמו"ר הזקן.

ט. אשר לפועל:

מאחר שישנם כאלו שיתרונם בשני דברים: (א) יש להם מה לתת. (ב) סגולת המרץ, – ילכו בראש השנה בבתי כנסיות ויעוררו בני ישראל.

ראש-השנה הוא בן שני ימים, שלכל אחד מהם מעלתו המיוחדת. ביום הראשון של ראש השנה – "דינא קשיא", וביום השני – "דינא

²⁵ נולד אלול תקל"ז או תקל"ח, נפטר בשנת תר"ח ומ"כ בלויבאוויטש. ראה אודותו התמים חלק ח עמוד ת.

²⁶ ראה אודותיו ברשימות אדמו"ר – מוהרי"צ – ג"ע

ע"ד רבנו הזקן.

²⁷ תניא פרק יב.

²⁸ קונטרס אחרון (בתניא) פסקא להבין מ"ש בפע"ח (קנה, א).

רפיא". הראשון – מדאורייתא, והשני – מדרבנן, ומאחר שחמורים דברי סופרים יש לכל יום יתרון על משנהו, ומשלימים זה את זה, עד שהם נהיים ל"יומא אריכתא"²⁹ – יש, משום כך, ללכת בשני הימים. עלול משהו לטעון: יש לי הרי חשבון

(29) ראה רש"י ביצה דף ד סוף ע"ב ד"ה אסורה בזה.

מסובך של כל השנה, איני יודע מה נובע מן היצר הטוב ומה מן היצר הרע, ועתה ניתנו לי ארבעים ימי רצון כדי שאוכל לחשב את חשבוני – כיצד, איפוא, אקדיש זמני זה לאחרים? – על כך נאמר לו: מתנות לאביונים הם "איש לרעהו", וע"י כך שילך לעורר את חברו – יתוסף לו גם הוא.

(משיחת ש"פ נצבים, תש"י)

לזכות

כ"ק אדוננו מורנו ורבינו

מלך המשיח

ויה"ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח

לעולם ועד